

25.4.2017

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Viite: Talousvaliokunta keskiviikko 26.04.2017 klo 11:00 / U 31/2017 vp / Asiantuntijapyyntö

Asia: U 31/2017 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi asetuksella (palvelukorttiasetus) käyttöön otettua sähköistä eurooppalaista palvelukorttia koskevasta lainsäädäntö- ja toimintakehyksestä sekä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sähköisen eurooppalaisen palvelukortin ja siihen liittyvien hallinnollisten välineiden käyttöönotosta (eurooppalainen palvelukortti)

Kiitämme mahdollisuudesta lausua näkemyksemme Valtioneuvoston kirjelmään eduskunnalle koskien ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi eurooppalaisen sähköisen palvelukorttiasetuksen käyttöönottoon liittyvästä lainsäädännöstä ja toimintakehyksestä.

Yleistä

Palta on Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n toiseksi suurin jäsenliitto, jonka jäsenet työllistävät noin 190.000 työntekijää. Liiton jäsenet edustavat mm logistiikka-, tietoliikenne- sekä teknisten palvelujen sekä asiantuntija-, henkilöstö-, turvallisuus-, tutkimus- ja tuotekehitys sekä erityispalvelujen yritystä/yhteisöä. Jäsenistöömme muodostuu siis laajasti esillä olevan palvelukorttidirektiivin soveltamisalan piiriin kuuluvista toimialoista.

Sähköisen palvelukorttidirektiivin taustalla olevat ongelmat yhtenäisten EU:n palvelumarkkinoiden synnyttämiseksi ovat todellisia. Pidämme kannatettavana sähköisen eurooppalaisen palvelukortin tavoitetta ja toimenpiteitä, joilla pyritään keventämään ja yksinkertaistamaan palvelutarjoajan hallinnollista taakkaa toiminnan laajentuessa toiseen jäsenmaahan. Erityisesti PK-yrityksillä ei ole resursseja selvittää ja seurata eri maiden lainsäädännön ja viranomaistoimintojen käytäntöjen kehitystä, minkä vuoksi esitetty viranomaistoimintojen koordinoitipalvelun tarve on ilmeinen.

Korostamme kuitenkin eurooppalaisen palvelukortin hyödyntämisen vapaaehtoisuutta. Erityistä huomiota on kiinnitettävä byrokratian vähentämiseen ja palvelukortin myöntämisprosessien läpinäkyvyyteen, sujuvuuteen ja viestintään. **On myös varmistettava, ettei esitetty palvelukorttidirektiivi ole ristiriidassa tai aseta tulkinnanvaraisuuksia EU:n sisämarkkinoiden palveludirektiivin tai toimialakohtaisen EU-laajuisen tai kansallisen erillissäätelyn kanssa (es.**

25.4.2017

pakettimatkadirektiivi, kuluttajasuoja, tietosuoja, tekijänoikeus, laki yksityisistä turvallisuuspalveluista, laite- ja säteilyturvallisuuteen liittyvät lait jne). Jäsenistömme kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta toivomme, että jatkovalmistelussa huomioitaisiin tässä lausunnossa esille tuodut näkökulmat ja direktiivin täsmennystoiveet koskien mm. direktiivin soveltamisalaa, palvelukortin myöntämiseen liittyvän prosessin hallintaa, EU-direktiivin yhteensovittamista kansalliseen lainsäädäntöön ja akreditointiin erityisesti teknistä turvallisuutta koskevista kysymyksistä, palvelukortin ilmoitusmenettelyluontoista käsittelyprosessia tiukkoine määräaikoineen ja direktiivin hallinnoinnista koituvaa viranomaisresursointia.

Kuten esityksessäkin todetaan - pidämme erittäin tärkeänä, että palvelukortti ei vaikuta työmarkkinoihin, sosiaaliturvaan, työehtoihin, työterveyteen ja -turvallisuuteen tai ympäristönsuojeluun liittyviin voimassa oleviin EU:n tai kansallisiin säädöksiin.

Sähköisen palvelukorttidirektiivin soveltamisala ei saa olla ristiriidassa palveludirektiivin kanssa

Palvelukorttia koskevan Valtioneuvoston kirjelmän kohdassa 3.1 artikla 2:ssa kuvatussa soveltamisalassa on ristiriita. Yhtäältä siinä todetaan, että palvelukorttidirektiivi koskisi myös turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalveluita sekä myös työnvälityspalveluita. Seuraavassa kappaleessa kuitenkin todetaan, että direktiivin ulkopuolelle on jätetty yksityistä turvallisuuspalvelua ja työvoimavuokrausta koskevat palvelut.

Esimerkiksi yksityiset turvallisuuspalvelut eivät kuulu palveludirektiivin 2006/123/EY soveltamisalaan. Toisaalta alaa koskeva lainsäädäntö on myös juuri uudistettu. Suhteellisen tuoreessa lakiesityksessä yksityistä turvallisuuspalveluista ja HE 22/2014 ja 1.1.2017 voimaan tullessa laissa yksityistä turvallisuuspalveluista 1085/2015 kansallinen luvanvaraisuuden tarpeellisuus on arvioitu. Laissa 1985/2015 elinkeinolupa laajennettiin vartiointitoimintaa harjoittavista yrityksistä myös järjestyksenvalvontatoimintaa ja turvasuojaustoimintaa harjoittaviin.

Direktiivin jatkovalmistelussa tulisi poistaa edellä kuvatut ristiriidat ja yhtenäistää sähköisen palvelukorttidirektiivin soveltamisala EU:n palveludirektiivin soveltamisalan kanssa. Turvallisuus-, vartiointi- ja etsiväpalvelut (yksityiset turvallisuuspalvelut) rajataan direktiivin ulkopuolelle. Perusteluna, on ettei kynnys hakea kansallista turvallisuusalan elinkeinolupaa voida pitää kohtuuttomana.

Kansalliset lainsäädännöt ja akreditointivelvoitteet on yhteen sovitettava palvelukorttidirektiivin soveltamisen kanssa

Luvan- ja ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluvia toimialoja esim. Suomessa on kymmeniä (kts sivut 38 -40 https://www.uusyrittyskeskus.fi/wp-content/uploads/2017/02/SUK_OPAS2017_verkkoon.pdf)

25.4.2017

Myös kansallisten lupien myöntämistahoja ovat mm. trafi, avi, valvira, tukes, kunnat, tietosuojavaltuutetun toimisto, evira, kkv, finanssivalvonta, poliisi, kauppakamarit, Seti Oy, turvallisuuskortti, jne.

Palvelukortin käyttöönotto edellyttää vielä useiden säädösten harmonisointia ja yhtenäisiä seurantajärjestelmiä. Tällä hetkellä toisen EU-maan ammattipätevyyksiin ei luoteta vaan näyttötutkinnot ja testaus on maakohtaista. EU:ssa on myös useita maakohtaisia auditointeja, noudatettavia laatustandardeja, tiedon varastointiin ja prosessointiin liittyviä standardeja jne.

Esimerkiksi tekniseen turvallisuuteen liittyvissä palveluissa on merkittävästi kansallista lainsäädäntöä ja ehtoja paikallisesti toteutettavista akreditointipalveluista. Näin on esimerkiksi hissien ja nostokaluston, paineastioiden, säteilyturvallisuuteen tai joidenkin mittauslaitteiden tarkastukseen liittyvissä ammattipätevyyksissä sekä asennus- ja tarkastustoiminnoissa. Ko laitteiden tarkastustoiminta on luvanvaraista ja sitä saa tehdä ainoastaan kansallisesti hyväksyty toimija.

Palvelukorttidirektiivin jatkovalmistelun yhteydessä on varmistettava, ettei palvelukorttidirektiivin myöntäminen aiheuta turvallisuuteen liittyvissä palveluissa laatu- ja pätevyystason heikennystä.

Hakuprosessia koordinoivan viranomaisen on rakennettava yhteistyöhön perustuva toimintamalli sekä kotimaassaan että vastaanottavassa jäsenmaassa. Ts. huolehdittava siitä, että vastaanottajamaan viranomaiset tuntevat palvelukortin kotijäsenvaltion laatustandardit, kelpoisuusvaatimukset, toimilupa- ja rekisteröintiy-m myöntämisen edellytykset ja päinvastoin. Yhtenäisten käytäntöjen luomiseen on vielä matkaa.

Vastavuoroisuuden periaate kortin myöntämisessä tulisi selkeyttää.

Palvelukortin myöntämisen ja seurannan yhteydessä on huolehdittava siitä, ettei vastaanottajamaa suosi tulkinnoissaan paikallisia yrityksiä. On myöskin kiinnitettävä huomiota siihen, että EU:n ulkopuolelta tulevia palvelutuottajia kohdellaan kaikissa jäsenvaltioissa yhdenvertaisesti.

Ilmoitusmenettelynomaisen, määräaikoihin sidottuun käsittelyyn liittyvät riskit tunnistettava

Jäsenvaltion palvelukortin hakuprosessia ja myöntämistä koordinoivan viranomaisen tehtävä on näkemyksemme mukaan työmäärältään huomattavasti suurempi, mitä muistiossa annetaan ymmärtää (kohta 4.1 Taloudelliset vaikutukset).

Esityksen mukaan palvelukortti voitaisiin myöntää joko nimenomaisesti tai hiljaisen hyväksymisen periaatteella (artikla 11). Esityksessä mainitut määräajat nimenomaiselle myöntämiselle ovat erittäin haastavia. Kotijäsenvaltion koordinoivan viranomaisen pitäisi esityksen mukaan viikon kuluessa hakemuksen saapumisesta arvioida korttihakemus. Koska käsittely edellyttää yhteistyötä

25.4.2017

mahdollisesti useiden kansallisten viranomaisten kanssa, ei viikon määräaika ole realistinen.

Toisaalta vastaanottavan valtion reagointiaika kotijäsenvaltion myönnön jälkeen on kaksi viikkoa + automaattisen muistutuksen jälkeen kaksi viikkoa. Mikäli vastaanottava valtio ei kykene reagoimaan määräajassa, merkitsisi reagoimatta jättäminen sitä, ettei palvelukortin myöntämistä vastusteta eikä kansallisia lisäedellytyksiä aseteta. Varsinkin alussa myöntämisprosessi saattaa ruuhkautua ja eri valtioiden käytäntöjen selvittäminen ei ole kahden viikon aikaikkunassa realistinen. **Pidämme tiukkoihin määräaikoihin sidottua myöntämispäätöksiä ainakin kortin käyttöönottovaiheessa epärealistisena ja jopa väriin myöntöpäätöksiin johtavina.**

Määräaikoihin sidottujen päätösten rinnalla vähintään yhtä tärkeää on päätösten ennakoitavuus, minkä vuoksi koordinoiville viranomaisille on asetettava velvoitteet myös ennakkopäätösten antamisesta ja myöntämispäätöksiin liittyvien seikkojen yksiselitteisestä tiedottamisesta.

Yhteenveto

EU:ssa on tehty toimivien sisämarkkinoiden kehittämiseksi harmonisointidirektiivejä, mutta – kuten U-kirjeen perusteluosassa todetaan - ne eivät käytännössä toimi eikä niiden toteuttamista valvota. Palvelujen sisämarkkinoiden toimivuutta tarkastellaan vain EU:n näkökulmasta, vaikka digitalisaation myötä entistä enemmän ”haastajat”, kilpailu ja kasvavat markkinat syntyvät EU:n ulkopuolella.

Palvelukorttidirektiivi on edellä kuvatuin varauksin kannatettava hanke, mutta samaan aikaan digitaalisia sisämarkkinoita tulee voimallisesti kehittää niin, että EU-alueen toimijoiden kilpailukyky ja työllistämismahdollisuudet kasvavat globaalisti. EU-alueen toimijoiden sääntely ei saa heikentää niiden kilpailukykyä. Hyvänä esimerkkinä EU-alueen kilpailukykyä vahvistavasta toimesta ja globaalisti suuntautuvasta harmonisoinnista on EU:n ja Kanadan välinen vapaakauppasopimus CETA. Tämän tyyppiset uuden ajan sopimukset läpinäkyvyyden ja tasavertaistamisen myötä ovat erityisesti palveluviennin kannalta erittäin toivottavia.

Yhteenvetona jatkovalmistelua varten todettakoon seuraavaa:

1. Soveltamisala tulee rajoittaa vain aloihin, jotka kuuluvat EU:n palveludirektiivin soveltamisalaan. Ts esim. vartiointi- ja turvallisuusala on poissuljettava tämän kortin piiristä.
2. Kansalliset lainsäädännöt ja akreditointivelvoitteet on yhteen sovitettava palvelukorttidirektiivin soveltamisen kanssa. Byrokratian kevennys ei saa tapahtua turvallisuuden kustannuksella.
3. Kansallisen lainsäädännön ja luvanvaraisten toimialojen erityispiirteet ja niiden vaikutukset palvelukorttidirektiivin myöntämiseen tulee arvioida yksityiskohtaisesti.

25.4.2017

4. Tiukat, kortin myöntämiseen liittyvät aikarajat eivät ole realistisia. Esitys siitä, että jos viranomainen ei reagoi määräajassa, merkitsisi esityksen mukaan automaattista myöntämistä. Esim Suomessa loma-aikana tämä voi johtaa väärin myöntöpäätöksiin.
5. Ainakin aluksi käsittelyajat voivat ruuhkautua. Myöntämisprosessi ja sen edellyttämät viranomaisresurssit tulee arvioida vielä huolella.
6. Palvelukortin käyttöönotto ei ratkaise maiden palveluviennin ongelmia. EU:n sisäistä, palvelualojen vientiin liittyvää sääntelyn harmonisointityötä on jatkettava.

Helsingissä 25.04.2017

Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Riitta Varpe
toimitusjohtaja